

Els infants que han de ser separats temporalment dels seus pares ja no han de passar per un centre de protecció, sinó que poden ser acollits per una família que els doni una llar

Obrir les portes de casa a nins que ho necessiten

Solidaris

Text: **Miquel Ripoll Perelló**
Fotos: **Serge Cases**

PALMA Hi ha molts menors a Balears que no tenen una infància senzilla. En molts casos han de ser separats temporalment dels seus pares biològics, com a conseqüència d'un context sociofamiliar gens favorable.

Quan això succeeix, el Servei Socials de la Comunitat es fan càrrec dels menors a l'espera que puguin tornar amb la seva família o quedin definitivament en mans de les institucions.

Ara bé, durant aquest termini els infants no han de passar necessàriament per cap centre de protecció. Des del 2001, l'Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS) del Consell de Mallorca desenvolupa un programa d'acollida, anomenat Famílies cangur, que té com a objectiu que els nins puguin conviure amb una família que vetla de manera més propera per les seves necessitats. Com afirma Joan Escandell, tècnic del Consell responsable del programa, "la situació que pateixen els infants és molt diversa. Es troben en una situació de desamparament, de negligència, de maltractament físic i en alguns casos d'abusos sexuals. Ara bé, el 60% són problemes greus de criança i la situació la pateixen els nins". "Tenir famílies disposades a acollir-los permet que els més petits de 0-3 anys puguin gaudir d'un context sociofamiliar adequat i normalitzat". Així, les famílies cangur constitueixen una mesura de protecció que dona als al·lots la possibilitat de rebre l'assistència de manera personalitzada en un context més confortable. Una família l'acull com si fos "un fill".

Ahora, s'ofereix als progenitors l'ajuda per poder superar les dificultats i reconstruir de nou la seva llar amb pautes socioeducatives

Perfil dels menors acollits

Acolliments iniciats		2007	2008
Edat	0-4 anys	56	53
	5-9 anys	4	14
Sexe	Nins	29	36
	Nines	31	31
Acolliments acabats		2007	2008
Retorn amb els pares		28	3
Acolliment permanent família pròpia		10	1
Acolliment permanent família aliena		2	-
Acolliment residencial		1	-
Nova família cangur		5	3
Adopció		21	2

Font: IMAS

Les famílies cangur permeten donar una assistència social molt més humana i propera

Tot i no ser-ne els tutors legals, la família pot decidir l'escoleta, el pediatre, etc.

Els progenitors també reben ajuda socioeducativa per poder refer de nou la seva família

adequades. "Existeix una doble feina: amb els menors i amb els pares. Els oferim l'atenció especialitzada perquè es puguin recuperar amb tallers d'ocupació i cursos socioeducatius". Pel que fa a l'infant, l'acolliment temporal normalment dura un temps màxim de 2 anys, termini després del qual

els tècnics decideixen i valoren la ubicació definitiva del menor que torna amb la seva família, és adoptat per un familiar directe o és acollit definitivament en un centre de menors. De tota manera, mentre la separació és temporal, els menors no perden els vincles amb la seva família biològica i els pares poden visitar-los a través de la mediació de Serveis Socials.

Ara bé, sens dubte allò més important de les famílies cangur és la seva implicació, ja que es bolquen de ple amb les necessitats dels infants. Així, malgrat la tipologia d'aquestes famílies és molt diversa, des de matrimonis joves sense cap fill fins a parelles de mitjana edat amb fills propis, totes tenen en comú l'interès d'ajudar els nins oferint-los una llar i estima. Tot i així, cal recordar que aquesta mesura no és cap adopció i els tutors legals són els Serveis Socials del Consell de Mallorca. Malgrat això, les famílies poden triar l'escoleta, el pediatre i l'assistència sanitària, la qual cosa requereix un nivell de compromís i responsabilitat molt gran. De fet el més "dur" per a les famílies acollidores és quan el nin se'n va, "el més dolors és acomiadar-se del menor, feim feina per-

LAXIFRA

402

Infants en acollida

Des del 2001, l'IMAS ha realitzat un total de 402 acolliments a través del programa de Famílies cangur, del qual destaquen els 73 i els 75 acolliments iniciats durant el 2005 i el 2006, respectivament. En aquest sentit, durant el 2007 i el 2008 s'ha aconseguit que cap menor de 0 a 3 anys no hagi entrat en un centre de protecció.

què això sigui el menys "traumàtic possible", assegura Escandell.

Les famílies niu

De la mateixa manera, l'IMAS du a terme un programa d'acollida, en aquest cas permanent, per a infants majors de sis anys i que es coneix amb el nom de Famílies niu. Malgrat s'assembla més a una adopció, tampoc no ho és. Ara bé, aquesta mesura permet que els infants convisquin definitivament amb una família, amb la qual cosa assegurin la seva estabilitat. De la mateixa manera, els tècnics de l'IMAS treballen per aconseguir fer extensible aquest tipus de programes a menors d'entre 14-16 anys, que actualment es troben en els centres de protecció. Com ex-

“S’integren a la perfecció i es fan estimar des del primer dia”

••• “Pràcticament puc dir que els estim més que els meus futurs néts. No sé si és per la seva procedència, però aquests infants es fan estimar moltíssim”. Això és el que assegura Esperança, una mare de família que fa 115 dies que acull dos infants a través del programa Famílies cangur de l’IMAS. La seva experiència ve d’enrere: ja ha acollit 13 nins, que s’han convertit en una part més de la seva família.

“Els meus fills ja tenen 18 i 20 anys i amb el meu home vam parlar de la possibilitat d’acollir-ne algun. De fet, tota la família hi estigué d’acord i tots ens hem bolcat en ells. Tant el meu marit com els fills ajuden en tot, donant-los el biberó, cuidant-los, muntant diferents torns, etc”. Tal com destaca Esperança, “aquets nins s’integren a la perfecció i es fan estimar tot d’una. Tenen una cosa molt especial”.

Però això no és tot. A banda dels infants acollits pel projecte cangur, la família té un altre membre, un nin en acolliment permanent que també els ajuda amb totes les feines que cal fer. De tota manera, com assegura, allò més dur és sens dubte el comiat, “quan se’n van els trobes a faltar moltíssim, sempre els tens en ment”.

“Tenen un sisè sentit”

De la mateixa manera ens parla Tina, que acull a casa seva una nina ben petita, “has d’estar

Esperança abraça un dels petits que té acollits a casa seva.

“Et consciencies que hi ets per ajudar els nins i allò important és que no pateixin més”, afirma Tina

predisposada que l’infant entengui els seus pares i torni amb ells. Ajudar-los perquè no ho passin encara més malament”. De fet, afirma, “amb el meu home vam pensar d’adoptar un infant, però al final vam optar per l’acollida i n’estam encantats”. Tot i que és el primer infant, ja tremolen amb

l’hora del comiat. “El meu marit no entenia com era possible que els nins tornassin amb la seves famílies després del que en alguns casos havien passat. Tanmateix, al final et consciencies que tu hi ets per ajudar els nins i els agafes una estima molt especial”. “Aquests menuts tenen un sisè sentit i tot d’una noten l’afecte i l’estima que els dones”. Pel que fa als problemes més pràctics, “no ha sorgit cap entrebanc i la nina ha tingut molt bona acollida, tant entre els pediatres, com al PAC i a l’escoleta”. “Si al final ha d’anar a adopció intentaré adoptar-la”, afirma. • M.R.P.

El seu home i els seus dos fills també s’han bolcat completament en aquests infants.

plica Escandell, “molts d’aquest joves no volen ser adoptats i encara guarden vincles amb les famílies. El que cerquem són famílies disposades a acollir-los i que els infants no se sentin com si els llevassin els pares”.

De tota manera, ja sigui en un cas o en un altre, l’IMAS també ofereix cursos de formació per a les famílies acollidores, que els permeten afrontar de manera més acurada les problemàtiques que puguin sorgir. En definitiva, un servei molt humà i proper que permet que els menuts rebin l’estima d’una família sense perdre el contacte amb els pares. Una manera de millorar tant com sigui possible les condicions de vida d’aquests menors. •

MIQUEL ÀNGEL MARIA
www.miquelmaria.cat

Predicar amb l'exemple

Trob molt enutjós que la dreta més integrista s’hagi apropiat –almenys ho intenta amb una perseverança formidable– la noció de família. Els seus epígons se senten cridats a la missió històrica de salvar aquesta institució que, en el seu format tradicional, consideren natural i de dret diví. Val a dir que aquest escorament ideològic del concepte de família també l’han propiciat, per la via negativa, determinats sectors de l’esquerra i el llibertarisme, que preconitzaven que la família era una entitat consubstancial a la societat burgesa que calia, per tant, combatre i superar.

Afortunadament, són pocs els qui perden el temps i la lla-

“Trob molt enutjós que la dreta integrista s’hagi apropiat del concepte família”

“Més que parlar de família es pot parlar de famílies, que vessen amor a mans plenes”

vor escoltant aquesta gent carregada de manies. Al cap i a la fi, el debat conceptual sobre aquesta matèria difícilment pot conduir enlloc. Més que parlar de “la família”, val més parlar de les famílies, contemplar el batec de la vida real, l’amor que vessen a mans plenes tantes i tantes famílies concretes que prediquen amb el seu exemple senzill. Les que puguen amb esforç els seus propis fills de sang, les que han adoptat un o més infants, i aquestes altres que participen en els programes d’acolliment temporal, tasca ben difícil i per a la qual es necessita un plus de generositat considerable. Als fills i filles de qualsevol d’aquestes llars els deu importar ben poc esbrinar quina deu ser la fórmula química pura de la família. •